

Oponentský posudek na bakalářskou práci Veroniky Soukupové: Výtvarné tendence v československém textilním umění šedesátých let

Bakalářská práce Veroniky Soukupové se zabývá proudem uměleckého projevu, který byl od konce 20. století přes první dekády 21. století marginalizován a teprve poslední desetiletí je jeho význam znovu připomínán, zkoumán a nově kontextualizován. Soukupová si vybrala české prostředí šedesátých let, kdy volné textilní umění zažívalo nebyvalý vzestup, zájem veřejnosti, podporu z oficiálních míst a jeho projevy se paralelně vyvíjely s celosvětovou situací v tomto oboru.

Soukupová se zaměřila na výsek široké textilní problematiky - textilní nástěnné tkané obrazy - autorsky tkané tapisérie. Rozčlenila text na 4 hlavní kapitoly, ve kterých se věnovala problematice abstrakce, popsala trajektorii tapisérie od dílenské praxe k autorskému přístupu až k pozdějším textilním experimentům, poskytla vhled do společenské pozice textilního oboru, popsala fungování zázemí, ze kterého celá generace textilních výtvarníků vyšla: Ateliér textilní tvorby na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Soukupová dále sledovala zahraniční úspěchy československé tapisérie na velkých mezinárodních přehlídkách, vysvětlila její postavení v kontextu zahraniční textilní tvorby.

Celou bakalářskou prací prostupují otázky postavení textilních autonomních projevů v rámci složitého vývoje českého výtvarného umění po druhé světové válce. Pozice autorsky tkané tapisérie vnímaná jako svébytný umělecký projev je v textu sledována zejména na pozadí dobových textů, které Soukupová dokázala pečlivě analyzovat a srovnat, tak, aby se prolínaly s výše naznačenou problematikou. Na konci práce je pak pozornost věnována vybraným nejvýraznějším českým textilním tvůrcům. Text je opřen o pečlivé studium a znalost dobové i současné literatury a v neposlední řadě práci doprovází důkladná obrazová příloha.

I přes důkladné zpracování tématu si dovoluji uvést dvě připomínky: časové ohraničení šedesátých let, které autorka ospravedlňuje v úvodu, navozuje zkratkovitý dojem, že poté již kvalitní autorské tapisérie nevznikaly, což objektivně nemůžeme konstatovat. Druhá poznámka se týká zaměření Soukupové na tkané textilní obrazy - tapisérie, jež chápu jako nutné vymezení z hlediska šíře celé problematiky, nicméně kromě těchto monumentálních děl se na konci šedesátých let poprvé setkáváme také s klíčovým textilním projevem - prostorovými monumentálními objekty vytvářenými paličkovou nebo šitou krajkou, představujícími celosvětové novum, to Soukupová nezmiňuje.

Bakalářskou práci jako celek hodnotím velmi kladně, zejména pro její pečlivou a přínosnou analýzu zvoleného tématu na pozadí dobových teoretických textů. Práci Veroniky Soukupové doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení "výborně".

Mgr. Markéta Vinglerová
Kurátorka sbírky textilu, UPM

2. 9. 2020